

Nr 98.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1919 kl. 4 e. m.

Memorial med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande jordbruksutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa egnahemsväsendet berörande frågor jämte sex i ämnet väckta motioner.

I utlåtande nr 81 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 106, angående vissa egnahemsväsendet berörande frågor jämte sex i ämnet väckta motioner, hemställde jordbruksutskottet bland annat, att riksdagen måtte antaga i utlåtandet intagna allmänna villkor och bestämmelser för statens egnahemslånerörelse samt allmänna villkor och bestämmelser för lån från jordförmedlingsfonden.

Vid utlåtandet var fogad en av herr Ericsson, Aaby m. fl. avgiven reservation, däri yrkats, att räntan bort föreslås i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hava kamrarna vid behandlingen av detta utlåtande stannat i olika beslut, i det att första kammaren bifallit utskottets förslag med den ändring, som förordats i den av herr Ericsson, Aaby m. fl. vid utlåtandet fogade reservationen, medan andra kammaren bifallit utskottets hemställan.

Med anledning härav har utskottet till behandling förehaft frågan om sammanjämkning av den skiljaktighet, som sålunda föreligger mellan kamrarnas beslut. Denna skiljaktighet avser bestämmelserna i § 11 och § 14 mom. 2 av de allmänna villkoren och bestämmelserna för statens

egnahemslånerörelse samt §§ 11 och 16 i de allmänna villkoren och bestämmelserna för lån från jordförmedlingsfonden.

För sammanjämkning av de skiljaktiga besluten får utskottet hemställa,

att kamrarna må, med frånträdande av sina förut fattade beslut, för sin del antaga följande lydelse:

dels av §§ 11 och 14 i allmänna villkor och bestämmelser för statens egnahemslånerörelse:

(Utskottets ursprungliga förslag.)

§ 11.

Statslån, som av Kungl. Maj:t anvisats till beredande av egnahemslån, förräntas efter *fyra och en halv* procent om året.

Å till betalning förfallet kapitalbelopp erlägges ränta efter sex procent om året från förfalldagen, till dess likvid sker.

§ 14.

Mom. 1. Av låneförmedlare utbekommet statslån skall, i den mån detsamma icke bör inbetalas i sådan ordning, som i § 12 eller § 13 sagts, med avseende å återbetalningen, delas i två lika stora delar: en amorteringsdel och en stående del.

Mom. 2. Å amorteringsdelen erlägges, intilldess densamma blivit till fullo gulden, vid statslån, som utlämnats till beredande av egnahemslån för jordbrukslägenheter en annuitet av sex procent, och vid statslån, som utlämnats till beredande av egnahemslån för bostadslägenheter, en annuitet av sju pro-

(Utskottets sammanjämningsförslag.)

§ 11.

Statslån, som av Kungl. Maj:t anvisats till beredande av egnahemslån, förräntas efter *fyra och tre fjärdedels* procent om året.

Å till betalning förfallet kapitalbelopp erlägges ränta efter sex procent om året från förfalldagen, till dess likvid sker.

§ 14.

Mom. 1. Av låneförmedlare utbekommet statslån skall, i den mån detsamma icke bör inbetalas i sådan ordning, som i § 12 eller § 13 sagts, med avseende å återbetalningen, delas i två lika stora delar: en amorteringsdel och en stående del.

Mom. 2. Å amorteringsdelen erlägges intilldess densamma blivit till fullo gulden, vid statslån, som utlämnats till beredande av egnahemslån för jordbrukslägenheter en annuitet av sex procent, och vid statslån, som utlämnats till beredande av egnahemslån för bostadslägenheter, en annuitet av sju pro-

(Utskottets ursprungliga förslag.)

cent, varvid i vartdera fallet såsom ränta räknas *fyra och en halv* procent å det oguldna kapitalbeloppet av amorteringsdelen. Amorterings-skyldigheten inträder med sjätte året efter utgången av det kalenderår, under vilket lånet från statskontoret utbekommit. Intilldess kapitalavbetalningen börjar, erlägges endast föreskriven ränta å statslånets hela belopp. Därefter erlägges, jämte annuiteten å amorteringsdelen, ränta å statslånets stående del, intill dess jämväl denna lånedel till fullo inbetalts.

Mom. 3. Statslånets stående del kan, där ej sådant förhållande, varom i § 16 här nedan sägs, mellankommer, från statens sida icke uppsägas, förrän amorteringsdelen till fullo guldits, och åtnjuter låneförmedlaren därvid sex månaders uppsägning. I varje fall skall likväl den stående delen vara gulden inom fem år, från det sista inbetalningen å amorteringsdelen bort fullgöras.

Mom. 4. Ränta och amortering å statslån skall för varje år av låneförmedlaren inbetalas till statskontoret före utgången av mars månad nästföljande år; skolande alltså den första amorteringen verkställas under det sjunde året från utgången av det år, då statslånet lyfts.

(Utskottets sammanjämningsförslag.)

cent, varvid i vartdera fallet såsom ränta räknas *fyra och tre fjärdedels* procent å det oguldna kapitalbeloppet av amorteringsdelen. Amorterings-skyldigheten inträder med sjätte året efter utgången av det kalenderår, under vilket lånet från statskontoret utbekommit. Intilldess kapitalavbetalningen börjar, erlägges endast föreskriven ränta å statslånets hela belopp. Därefter erlägges, jämte annuiteten å amorteringsdelen, ränta å statslånets stående del, intill dess jämväl denna lånedel till fullo inbetalts.

Mom. 3. Statslånets stående del kan, där ej sådant förhållande, varom i § 16 här nedan sägs, mellankommer, från statens sida icke uppsägas, förrän amorteringsdelen till fullo guldits, och åtnjuter låneförmedlaren därvid sex månaders uppsägning. I varje fall skall likväl den stående delen vara gulden inom fem år, från det sista inbetalningen å amorteringsdelen bort fullgöras.

Mom. 4. Ränta och amortering å statslån skall för varje år av låneförmedlaren inbetalas till statskontoret före utgången av mars månad nästföljande år; skolande alltså den första amorteringen verkställas under det sjunde året från utgången av det år, då statslånet lyfts.

dels ock av §§ 11 och 16 i allmänna villkor och bestämmelser för lån från jordförmedlingsfonden:

(Utskottets ursprungliga förslag.)

§ 11.

Å lyft lånebelopp skall erläggas ränta från lyftningsdagen efter *fyra och en halv* procent för år räknat.

Å till betalning förfallet kapitalbelopp erlägges ränta efter sex procent om året från förfallodagen, till dess likvid sker.

Förfallen ränta skall för varje kalenderår inbetalas till statskontoret inom utgången av januari månad nästföljande år.

§ 16.

Vid upplåtelse, varom i § 15 sägs, skola följande bestämmelser lända till efterrättelse:

a) Upplåtelse må ej ske till annan än den, som uppfyller de för erhållande av egnahemslån stadgade villkor, och i regel ej till den, som uppnått högre ålder än 40 år.

b) Lägenheten skall upplätas på arrende för viss tid, motsvarande den som åtgår för att arrendatorn skall enligt de i c) och e) här nedan givna regler hava hunnit avbetala en sjättedel av lägenhetens enligt första stycket av § 15 bestämda värde; jordförmedlaren dock obetaget att, när särskilda skäl äro för handen, medgiva förlängning av arrendetiden, dock högst till tjugu år.

(Utskottets sammanjämningsförslag.)

§ 11.

Å lyft lånebelopp skall erläggas ränta från lyftningsdagen efter *fyra och tre fjärdedels* procent för år räknat.

Å till betalning förfallet kapitalbelopp erlägges ränta efter sex procent om året från förfallodagen, till dess likvid sker.

Förfallen ränta skall för varje kalenderår inbetalas till statskontoret inom utgången av januari månad nästföljande år.

§ 16.

Vid upplåtelse, varom i § 15 sägs, skola följande bestämmelser lända till efterrättelse:

a) Upplåtelse må ej ske till annan än den, som uppfyller de för erhållande av egnahemslån stadgade villkor, och i regel ej till den, som uppnått högre ålder än 40 år.

b) Lägenheten skall upplätas på arrende för viss tid, motsvarande den som åtgår för att arrendatorn skall enligt de i c) och e) här nedan givna regler hava hunnit avbetala en sjättedel av lägenhetens enligt första stycket av § 15 bestämda värde; jordförmedlaren dock obetaget att, när särskilda skäl äro för handen, medgiva förlängning av arrendetiden, dock högst till tjugu år.

(Utskottets ursprungliga förslag.)

c) För den upplåtna lägenheten skall arrendatorn erlägga i arrende för vart och ett av de tre första åren *fyra och en halv* procent av lägenhetens värde och därefter för varje följande år av samma värde sex procent, varav *fyra och en halv* procent beräknas som arrende och *en och en halv* procent såsom avbetalning å lägenheten, med iakttagande av den jämkning i sista årets arrendebelopp, som må erfordras för att arrendatorns tillgodohavande enligt e) skall vid detta arrendeårs slut uppgå till en sjättedel av lägenhetens värde; ägande dock arrendatorn att, där han så önskar, i avbetalning erlägga större belopp än nu är sagt.

d) Tiden för erläggande av arrendeavgift må icke bestämmas tidigare än till november månad under löpande arrendeår.

e) Av arrendatorn gjorda avbetalningar skola såsom hans tillgodohavande innestå hos jordförmedlaren och för hans räkning förräntas efter *fyra* procent; och må till säkerhet härför inteckning på jordförmedlarens bekostnad tagas i den upplåtna lägenheten med förmånsrätt näst efter inteckning, som må hava lämnats såsom säkerhet för jordförmedlingslånet.

f) Sedan arrendatorns tillgodohavande hos jordförmedlaren uppgått till en sjättedel av lägenhetens fastställda värde, äge vidare avbe-

(Utskottets sammanjämningsförslag.)

c) För den upplåtna lägenheten skall arrendatorn erlägga i arrende för vart och ett av de tre första åren *fyra och tre fjärdedels* procent av lägenhetens värde och därefter för varje följande år av samma värde sex procent, varav *fyra och tre fjärdedels* procent beräknas som arrende och *en och en fjärdedels* procent såsom avbetalning å lägenheten, med iakttagande av den jämkning i sista årets arrendebelopp, som må erfordras för att arrendatorns tillgodohavande enligt e) skall vid detta arrendeårs slut uppgå till en sjättedel av lägenhetens värde; ägande dock arrendatorn att, där han så önskar, i avbetalning erlägga större belopp än nu är sagt.

d) Tiden för erläggande av arrendeavgift må icke bestämmas tidigare än till november månad under löpande arrendeår.

e) Av arrendatorn gjorda avbetalningar skola såsom hans tillgodohavande innestå hos jordförmedlaren och för hans räkning förräntas efter *fyra och en fjärdedels* procent; och må till säkerhet härför inteckning på jordförmedlarens bekostnad tagas i den upplåtna lägenheten med förmånsrätt näst efter inteckning, som må hava lämnats såsom säkerhet för jordförmedlingslånet.

f) Sedan arrendatorns tillgodohavande hos jordförmedlaren uppgått till en sjättedel av lägenhetens fastställda värde, äge vidare

(Utskottets ursprungliga förslag.)

talning ej rum, och vare arrendatorn berättigad att för en köpeskilling, motsvarande nämnda värde, med äganderätt förvärva densamma samt att genom jordförmedlaren erhålla egnahemslån på därom för detta fall gällande villkor.

g) Varder arrenderätten av arrendatorn förverkad och arrendatorn på grund härav från arrendet uppsagd, eller vill han sist vid arrendetidens utgång ej begagna sig av rätten att inköpa lägenheten, vare han berättigad att av jordförmedlaren utbekomma vad han i avbetalning erlagt, dock utan ränta.

h) Angående arrendeavtal av nu ifrågavarande slag skall upprättas skriftligt kontrakt, vari bestämmelser i de uti denna paragraf angivna hänseenden skola intagas, och må kontraktet på jordförmedlarens bekostnad intecknas i den upplåtna lägenheten med förmånsrätt näst efter den i punkten e) omförmälda inteckning.

(Utskottets sammanjämningsförslag.)

avbetalning ej rum, och vare arrendatorn berättigad att för en köpeskilling, motsvarande nämnda värde, med äganderätt förvärva densamma samt att genom jordförmedlaren erhålla egnahemslån på därom för detta fall gällande villkor.

g) Varder arrenderätten av arrendatorn förverkad och arrendatorn på grund härav från arrendet uppsagd, eller vill han sist vid arrendetidens utgång ej begagna sig av rätten att inköpa lägenheten, vare han berättigad att av jordförmedlaren utbekomma vad han i avbetalning erlagt, dock utan ränta.

h) Angående arrendeavtal av nu ifrågavarande slag skall upprättas skriftligt kontrakt, vari bestämmelser i de uti denna paragraf angivna hänseenden skola intagas, och må kontraktet på jordförmedlarens bekostnad intecknas i den upplåtna lägenheten med förmånsrätt näst efter den i punkten e) omförmälda inteckning.

Stockholm den 20 maj 1919.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtande nr 95.

Reservation

av herr *Sävström*.